

Số:A.51/VL-KH
V/v Các quy tắc đạo đức nghiên cứu
trong Viện Lúa DBSCL

Cần Thơ, ngày 01 tháng 6 năm 2018

Kính gửi: Các đơn vị trực thuộc Viện

Với mục tiêu đưa ra quy tắc chung trong toàn Viện Lúa Đồng Bằng Sông Cửu Long về đạo đức trong nghiên cứu khoa học, làm cơ sở cho các đơn vị xây dựng quy chế riêng biệt phù hợp với đặc thù của từng đơn vị. Viện Lúa DBSCL đã xây dựng quy tắc đạo đức nghiên cứu trong Viện.

Viện Lúa DBSCL đề nghị các đơn vị phổ biến rộng rãi quy tắc đạo đức nghiên cứu trong Viện đến toàn thể các nhà khoa học trong đơn vị.

Trân trọng kính chào./.

Noi nhận:

- Như trên;
- Lưu: VT, Phòng KH&HTQT.

VIỆN KHOA HỌC NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM VIỆN LÚA ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

QUY TẮC

ĐẠO ĐỨC NGHIÊN CỨU TRONG VIỆN LÚA ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

(Đính kèm Công văn số 150.../VL-KH ngày 01 tháng 6 năm 2018)

I. Lời nói đầu

Viện Lúa đồng bằng sông Cửu Long là đơn vị sự nghiệp khoa học công nghệ công lập trực thuộc Viện Khoa học Nông nghiệp Việt Nam (VAAS).

Viện có chức năng và nhiệm vụ: Tổ chức nghiên cứu khoa học và công nghệ về cây lúa, các cây trồng khác và hệ thống nông nghiệp vùng lúa; Xây dựng và thực hiện các chương trình nghiên cứu khoa học và công nghệ, hợp tác với các tổ chức trong và ngoài nước theo sự phân công của Nhà nước và của Bộ; Đào tạo, tập huấn và chuyển giao tiến bộ kỹ thuật nông nghiệp, trong đó có đào tạo tiến sĩ ngành di truyền và chọn giống; Thực hiện nghiên cứu cơ bản và ứng dụng về cây lúa và các loại cây trồng khác trong hệ thống canh tác trên nền đất lúa; Hợp tác nghiên cứu về cây lúa và hệ thống canh tác trên nền lúa với các cơ quan trong và ngoài nước; Chuyển giao các tiến bộ khoa học kỹ thuật nông nghiệp; Huấn luyện khoa học kỹ thuật cho cán bộ nông nghiệp và nông dân trong vùng DBSCL, tham gia đào tạo sau đại học; Sản xuất và cung ứng các cấp giống lúa cho vùng DBSCL và các vùng khác.

Kết quả của các công trình nghiên cứu thường là các công bố khoa học, sản phẩm sở hữu trí tuệ... các báo cáo khoa học thể hiện một cách minh bạch công sức của các nhà khoa học. Cùng với điều này, một trong những vấn đề cần được quan tâm là thái độ và cách ứng xử của nhà khoa học trong suốt quá trình làm việc, hay còn được gọi là “Đạo đức trong nghiên cứu”.

Nhiều Đại học trên thế giới đã ban hành quy chế nội bộ về đạo đức nghiên cứu, đặc biệt là về y đức và được chấp nhận như một quy tắc chung để làm cơ sở tiến hành khen thưởng và kỷ luật. Các tạp chí uy tín cũng đặt ra những điều khoản riêng.

Viện Lúa DBSCL thiết lập dưới đây một quy tắc căn bản, thống nhất để cho các đơn vị trực thuộc áp dụng và làm cơ sở cho những quy chế riêng biệt cho các chuyên ngành của mình.

II. Giải thích từ ngữ

Từ ngữ “Nhà khoa học” được nêu trong quy tắc này thuộc một trong hai nhóm sau đây:

1. Cá nhân thuộc Viện Lúa DBSCL (Nghiên cứu viên, cán bộ quản lý, nghiên cứu sinh) có tham gia hoạt động khoa học và công nghệ trong và ngoài Viện.
2. Cá nhân không thuộc Viện Lúa DBSCL nhưng có tham gia hoạt động khoa học và công nghệ tại Viện, gọi là cộng tác viên.

III. Quy tắc

Sau đây là 04 quy tắc mà nhà khoa học đang nghiên cứu tại Viện Lúa DBSCL cần hiểu rõ và tuân thủ:

1. Tự do tri thức

a.Nhà khoa học được quyền lựa chọn những chủ đề nghiên cứu, báo cáo các kết quả nghiên cứu phải thể hiện thực tế tìm thấy, độc lập với tất cả những quan điểm và áp lực hiện hữu. Trong trường hợp đề tài nghiên cứu được các công ty tài trợ nhằm đánh giá sản phẩm của họ, nhà khoa học nên nêu rõ việc này trong báo cáo của mình.

b. Nhà khoa học được quyền bảo mật kết quả nghiên cứu của mình nếu sự bảo mật có ích hoặc không làm phương hại đến cộng đồng.

c. Các khách tham gia nghiên cứu được quyền tiếp tục hay ngừng tham gia bất cứ lúc nào mà không bị những hệ quả vì điều này. Tuy nhiên các đương sự không được quyền đòi hỏi những quyền lợi từ kết quả của công trình nghiên cứu mang lại về sau.

d.Nghiên cứu thử nghiệm phải được thực hiện bởi các cán bộ có đủ trình độ khoa học tương xứng và được giám sát bởi các chuyên gia.

2.Thành thật tri thức

a.Tri thức khoa học dựa vào sự thật, mà sự thật đó phải được quan sát hay thu thập bằng những phương pháp khách quan.

b. Nhà khoa học phải khách quan và thành thật.

c. Không được gian lận trong nghiên cứu, không giả tạo dữ liệu, không thay đổi dữ liệu, và không lừa gạt đồng nghiệp.

3. Chính trực

a. Nhà khoa học có bôn phận ghi nhận sự đóng góp của tất cả các thành viên như đồng nghiệp và các đối tác có liên quan từ ý tưởng đến thực hành.

b. Nhà khoa học phải tôn trọng các sản phẩm trí tuệ của người khác.

c. Bị coi là đạo văn nếu trong báo cáo của mình nhà khoa học không ghi nhận tác giả nguồn này dù những câu chữ nguyên bản đã được sửa đổi từ ngữ hay báo cáo được viết bằng ngôn ngữ khác với ngôn ngữ của đoạn văn nguyên bản.

d. Bị coi là đạo ý nếu nhà khoa học dựa trên chỉ dẫn của người khác để thực hiện nghiên cứu của mình mà không ghi nhận đóng góp của người đó.

e. Nhà khoa học phải trung thực, khách quan trong toàn bộ quá trình nghiên cứu từ thiết kế nghiên cứu, thu thập và phân tích số liệu, báo cáo kết quả nghiên cứu; không được gây nhầm lẫn, hiểu sai về quá trình thực hiện cũng như kết quả nghiên cứu cho các đồng nghiệp, các đơn vị tài trợ nghiên cứu và cho cộng đồng.

f. Công bằng đối với các đối tượng tham gia nghiên cứu và các nghiên cứu viên.

g. Luôn có hội đồng đạo đức do cơ quan chủ trì, cơ quan chủ quản thành lập để kiểm tra đột xuất hoặc định kỳ trong các nghiên cứu khoa học.

h. Rèn luyện tính cẩn thận của các nhà khoa học để tránh các nhầm lẫn và sai sót trong tất cả các hoạt động khoa học.

i. Nêu cao tinh thần tự giác tố giác các trường hợp vi phạm đạo đức nghiêm trọng trong nghiên cứu.

4. Tự trọng

a. Nhà khoa học cần phải tự trọng và tôn trọng những người cộng tác với mình như: đồng nghiệp và các đối tác có liên quan cũng như phải giữ đúng lời hứa, quy tắc và luật lệ hiện hành.

b. Sự tham gia của những cộng tác viên vào một đề tài nghiên cứu có thể không mang lại lợi ích cụ thể nào cho cá nhân họ ngoài lợi ích tinh thần và học thuật hay lợi ích cho xã hội hay sự tiến bộ của khoa học. Do đó họ cần được tôn trọng và ghi nhận.

c. Nhà khoa học có nhiệm vụ chia sẻ hợp lý, bảo vệ cộng tác viên và nhận trách nhiệm cho công việc chung.

d. Nhà khoa học phải bảo mật quyền riêng tư của cộng tác viên.

e. Nhà khoa học hay cộng tác viên khi khám phá những sai phạm phải thông báo cho nhau và chấn chỉnh ngay. Nếu cần thiết, họ phải thông báo cho cấp trên hay những người có thẩm quyền mà không chịu bất cứ áp lực nào.

f. Trong nhóm nghiên cứu khoa học, cần phân biệt rõ thành phần tham gia chính và thành phần hỗ trợ (góp ý, chỉ đạo, ý kiến, thu thập số liệu, ...) dự án nghiên cứu trước khi ký tên họ trên các ấn phẩm khoa học và Tài sản trí tuệ nếu các tác giả không có thỏa thuận khác.

g. Trong nhóm nghiên cứu khoa học cần phải có thông báo bằng văn bản hoặc xin ý kiến và được sự chấp thuận của các đồng tác giả về việc đăng tên các đồng tác giả lên các ấn phẩm khoa học và Tài sản trí tuệ nếu các tác giả không có thỏa thuận khác.

h. Cởi mở và thành thật giải quyết vấn đề nếu xảy ra các cuộc tranh luận, xung đột nghiêm trọng./.

